

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 1301/13

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący Komisji:	dr inż. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	dr inż. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Piotr Lipiec
Członek Komisji:	inż. Tomasz Makowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 17 października 2013 r., okoliczności zdarzenia lotniczego spadochronu Sabre 190, które wydarzyło się w dniu 16 sierpnia 2013 r., w miejscowości Michałków – lotnisko EPOM, działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylającego dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała informacje zawarte w zgłoszeniu o zdarzeniu za wystarczające i podjęła decyzję o zakończeniu badania ustalając:

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Skoczek (398 skoków) wykonywał skok z wysokości 4000 m, z samolotu SMG 92. Przebieg skoku był prawidłowy do momentu otwarcia czaszy głównej spadochronu na wysokości około 1200 m. W trakcie napełniania się czaszy głównej, nastąpiło otwarcie czaszy zapasowej. Obie, prawidłowo napełnione czasie ustawiły się w konfiguracji tandem – czasza główna z przodu, czasza zapasowa z tyłu. Skoczek odhamował lewy uchwyt sterowniczy czaszy głównej, co spowodowało natychmiastowe odwrócenie się tej czaszy o 180 stopni, co stworzyło bardzo niestabilną konfigurację czasz. Skoczek wyczepił czaszę główną i bezpiecznie wylądował na czaszy zapasowej.

Podczas ustalania okoliczności zdarzenia, na pokładzie samolotu, z którego został wykonany skok, znaleziono plombę czaszy zapasowej, pochodzącą ze spadochronu skoczka. Pozwoliło to na wyciągnięcie wniosku, że podczas przemieszczania się skoczka na pokładzie samolotu, prawdopodobnie wskutek mocnego ocierania tylną, górną częścią spadochronu, nastąpiło przesunięcie zawlecзки zamykającej komorę czaszy zapasowej. W momencie otwierania się czaszy głównej na wysokości około 1200 m, zawlecзка całkowicie wysunęła się z pętli zamykającej, co zainicjowało proces otwarcia czaszy zapasowej. Ponadto, skoczek odhamowując tylko jedną linkę sterowniczą czaszy głównej spowodował jej obrót, co uniemożliwiło w miarę bezpieczny lot (przy danej konfiguracji zestawu spadochronowego) na dwóch czaszach ustawionych jedna za drugą.

Przyczynami incydentu było:

- 1. Niezachowanie ostrożności przez skoczka w czasie przemieszczania się na pokładzie samolotu;**
- 2. Nieprawidłowe postępowanie w sytuacji awaryjnej – otwarcie dwóch czasz.**

Działania podjęte przez organizatora skoków:

Zdarzenie zostało omówione ze skoczkami na odprawie. Skoczkowi, który uczestniczył w incydencie, przypomniano zasady bezpiecznego poruszania się na pokładzie samolotu. Ponadto, przeprowadzono dodatkowe szkolenie skoczka w zakresie postępowania w sytuacjach awaryjnych.

Komisja nie zaproponowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Komisja postanowiła umieścić dodatkowo następujący **komentarz**:

Bardzo podobny incydent miał miejsce w dniu 26 maja 2012 r. (nr ewidencyjny PKBWL 497/12). Komisja przestrzega, że przesunięcie zawleczki zamykającej komorę spadochronu może skutkować jego przedwczesnym otwarciem, co może mieć bardzo poważne konsekwencje. Znane są przypadki (np. wypadki zaistniałe 28 lipca 2012 r. i 17 maja 2013 r. w USA, podczas skoków z samolotu Cessna 182D), gdy przedwcześnie otwarte spadochrony zaczepiły się o usterzenie samolotu. Może to spowodować bardzo poważne następstwa, takie jak uszkodzenie i utratę własności lotnych samolotu, jego upadek na ziemię oraz poważne obrażenia lub śmierć pozostałych na pokładzie osób.

Nadzorujący badanie:

mgr Tomasz Kuchciński *podpis na oryginale*